

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda
Eestimaa Talupidajate Keskliit
Eesti Taksojuhtide Liit
Eesti Linnade Liit
Maakondlikud arenduskeskused

Teie .a. nr
Meie 8.01.2008.a. nr 10.1-8/256

Füüsilisest isikutest ettevõtjaid puudutavad seadusemuudatused

1. jaanuarist 2009 jõustusid seadusemuudatused ([RT I 2008, 27, 177](#) ja [RT I 2008, 60, 331](#)), mille kohaselt koondatakse füüsilisest isikust ettevõtjate (edaspidi *FIE*) registreerimine äriregistrisse. Uue korra kohaselt peavad kõik FIE-d enne tegevuse alustamist taotlema enda kandmist äriregistrisse (ÄS § 3 lg 2). Maksu- ja Tolliameti poolt peetavas maksukohustuslaste registris FIE-sid enam ei registreerita.

Uuest aastast jõustunud muudatuste kohaselt võib FIE teatada äriregistri pidajale ka oma tegevuse peatamisest, ajutisest või hooajalisest tegevusest. Nimetatud andmed kantakse FIE registrikaardile (ÄS § 3 lg 3, § 59 lg 3¹, § 64 p 4¹). Äriregistri pidaja teavitamine sellisest asjaolust on FIE enda huvides, sest tegevuse peatamise perioodil pole kohustust maksta ettevõtlusega seotud makse, hooajalise ja ajutise tegevuse puhul on maksuõiguslikud tagajärjed vaid tegutsemise perioodil.

Vastavalt äriseadustiku §-le 511⁴ peavad kõik seni maksukohustuslaste registris registreeritud FIE-d 2009. aasta jooksul taotlema enda äriregistrisse ümber registreerimist. Ümberregistreerimiseks tuleb äriregistrit pidavale kohtule esitada kandeavaldus, mis peab sisaldama äriseadustiku §-s 75 ja § 511⁴ lõikes 2 nimetatud andmeid. Kandeavaldus peab vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele olema notariaalselt kinnitatud või esitatud ettevõtjaportaali- <https://ettevotjaportaal.rik.ee/> kaudu digitaalallkirjastatult. Kandeavalduse esitamine ettevõtjaportaali vahendusel on mugavaim lahendus, sest FIE-l tuleb avalduse esitamiseks täita etteantud infoväljad. Need, kellel ID kaarti pole või arvutit ei kasuta, peavad avalduse esitamiseks pöörduma notari poole. Kui FIE koostab kandeavalduse ise, on notari tasu avaldusel oleva allkirja kinnitamise eest 10 krooni. Kuuekümneme kroonine tasu on ette nähtud juhul, kui FIE-e laseb ka avalduse koostada notaril. Notari tasudele lisandub käibemaks. Registrit pidavasse kohtusse pole FIE-l vaja ise minna, sest notar saab avalduse täiendava tasuta ise äriregistri pidajale esitada. Kandeavalduse esitamine ümberregistreerimise perioodil on riigilõivuvaba.

Paraku pole FIE-de ümberregistreerimine äriregistrisse võimalik automatiseeritud korras, sest äriregistri pidajal puuduvad andmed maksukohustuslaste registris registreeritud FIE kavandata ärinime ja põhitegevusala kohta. Äriseadustiku kohaselt peab FIE ärinimi olema selgesti eristatav teistest samas registripiirkonnas äriregistrisse kantud ärinimedest. See peab sisaldama ettevõtja ees- ja perekonnanime ning võib sisaldada muid täiendeid (nt Mari Maasika pagaritöökoda). Kui FIE-st talupidaja ärinimi sisaldab talu nime, siis ei pea ärinimes ees- ja perekonnanime olema, kuid selle nimega maatükk peab olema kinnistusraamatusse kantud ning ettevõtjal peab olema õigus seda kasutada omanikuna, kasutusvaldajana või rentnikuna (ÄS §-d 8, 11, 13, 15).

Ümberregistreerimisel tuleb FIE-l esitada äriregistrit pidavale kohtule ka andmed oma kavandatava põhitegevusala kohta ning teatada põhitegevusala muudatusest. Tegevusalast teatamisel kasutatakse Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorit (EMTAK) (ÄS § 4 lõiked 4–6). Infot EMTAK-i kohta leiab aadressilt <http://www.rik.ee/e-ariregister/emtak>.

FIE-de registreerimise koondamine äriregistrisse ei too kaasa mingeid muudatusi FIE raamatupidamises ega tulumaksudeklaratsiooni esitamise kohustuses Maksu- ja Tolliameti ees. Samuti ei pea FIE sarnaselt äriühingutega esitama äriregistri pidajale oma majandusaasta aruannet. Ainus lisanõue on see, et äriregistrisse kantud FIE peab koostama äriregistris registreerimise kuupäeva seisuga ettevõtte bilansi,

milles kajastatakse ettevõtte tegevuseks määratud ettevõtja vara (raamatupidamise seaduse § 43 lg 4). Kui selline vara on määratletud, saab FIE kanda selle vara müügitulu ettevõtluse tuludesse.

FIE, kes käesoleva aasta jooksul ei esita kandeavaldust enda äriregistrisse ümberregistreerimiseks, kustutatakse maksukohustuslaste registrist. Sellised isikud ei tohi FIE-na edasi tegutseda enne, kui nad on esitanud kandeavalduse enda äriregistrisse kandmiseks. Sel juhul tuleb aga kandeavalduse esitamisel tasuda riigilõiv 200 krooni.

Täpsemat infot FIE äriregistrisse kandmise kohta leiab ka Justiitsministeeriumi kodulehelt aadressil <http://www.just.ee/14570>. Sama info on olemas Maksu- ja Tolliameti koduleheküljel aadressil <http://www.emta.ee/?id=24952>.

Oleme tänulikud, kui saate ülalkirjeldatud info avaldada oma koduleheküljel ja/ või levitada seda oma FIE-dest liikmete seas. Loodame, et meie selgitused on abiks ka FIE-de nõustamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Sarapuu
Kantsler

Kristi Uibo 680 3126
kristi.uibo@just.ee